

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/171/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816205900
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5816205900.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: MetLife Europe designated activity company, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko, zapísaná v Írskom registri Spoločností v Dubline pod č. 415123, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 47 257 105, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka č.: 2699/B, zastúpený splnomocneným zástupcom: IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 854 808, proti žalovanej: Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom N. č. XXX, XXX XX N., zastúpená splnomocneným zástupcom: JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie: U. XX, XXX XX F., v konaní o zaplatenie 3.693,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7Csp/76/2016-150 zo dňa 4. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 7Csp/76/2016-258 zo dňa 15. apríla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a v e c m u **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.693,94 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 28.04.2016 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Nárok žalobcu súd prvej inštancie posudzoval podľa ust. § 8 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 642 Obchodného zákonníka.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa voči žalovanej domáhal zaplatenia 3.693,94 eur s príslušenstvom titulom vrátenia časti odmeny za sprostredkovanie poisťných zmlúv. Ďalej dôvodil, že zo zmluvy o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom zo dňa 16.04.2013 zistil, že žalovaná ako finančný agent uzatvorila zmluvu s MetLife Amslico poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Pribinova 10, IČO: 31 402 071. Predmetom zmluvy bol záväzok žalovanej ako finančného agenta vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatvoreniu poisťných zmlúv a záväzok poisťovne zaplatiť žalovanej za túto činnosť odmenu s tým, že dňa 01.05.2013 žalovaná s uvedenou poisťovňou uzatvorila dodatok č. 1 a dňa 01.07.2013 dodatok č. 2 k zmluve o finančnom sprostredkovaní. Podľa súdu prvej inštancie, pokiaľ sa žalovaná voči žalobe bránila tým, že žalobca nie je právnym nástupcom MetLife Amslico poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Pribinova 10, IČO: 31 402 071, s ktorým uzatvorila zmluvu o finančnom sprostredkovaní, tento argument žalovanej neakceptoval. Ďalej uviedol, že z výpisu z obchodného registra zistil, že spoločnosť MetLife Amslico poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Pribinova 10, IČO: 31 402 071 bola vymazaná z obchodného registra, a to na základe

uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 06.05.2015, č. k. 33Exre/170/2015-25, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.05.2015. Z výpisu z obchodného registra zaniknutej poisťovne podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že rozhodnutím Najvyššieho súdu Írska, obchodná divízia, 2015 č. 85 COS (2015 č. 22 COM) zo dňa 27.03.2015, v právnej veci cezhraničného zlúčenia spoločnosti MetLife Amslico poisťovňa, a.s., Pribinova 10, Bratislava, IČO: 31 402 071 a spoločnosti MetLife Europe Limited, so sídlom '20 on Hatch Street, Dublin 2, Írsko, zapísanej v registri spoločností vedenom Obchodným registrom Írska v Dubline pod č. 415123 s účinnosťou dňa 1. apríla 2015 o 23.01 hod. nastali účinky zlúčenia, čím zanikla spoločnosť MetLife Amslico poisťovňa, a.s., Pribinova 10, Bratislava, IČO: 31 402 071 bez likvidácie a jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť MetLife Europe Limited, so sídlom '20 on Hatch Street, Dublin 2, Írsko. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že majetok a záväzky zanikajúcej spoločnosti MetLife Amslico poisťovňa, a.s., Pribinova 10, Bratislava, IČO: 31 402 071 prechádzajú na spoločnosť MetLife Europe Limited, so sídlom '20 on Hatch Street, Dublin 2, Írsko. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že v dôsledku cezhraničného zlúčenia je žalobca právnym nástupcom poisťovne, ktorá so žalovanou uzatvorila zmluvu o sprostredkovaní. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná proti žalobe argumentovala, že zmluvná podmienka, na základe ktorej si žalobca voči nej uplatnil právo na vrátenie časti provízie, je nekalou zmluvnou podmienkou v zmysle § 369d a nasl. Obchodného zákonníka, pretože je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkového vzťahu pre veriteľa bez toho, aby preň existoval spravodlivý dôvod a je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku. Žalobca si voči žalovanej uplatnil právo na zaplatenie 3.693,94 eur s príslušenstvom na základe ustanovenia bodu 1.5. dodatkov č. 1 a 2 k zmluve o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom, podľa ktorého ak niektorá z poisťovních zmlúv, ktorá sa finančnému agentovi započítala do vyhodnotenia splnenia podmienok programu financovania kariéry a na základe ktorej vznikol finančnému agentovi nárok na odmenu, počas 24 mesiacov od dátumu začiatku programu financovania kariéry zanikne, s výnimkou zániku v dôsledku vzniku poisťovnej udalosti, alebo na ktorej nebude klientom uhradené príslušné poistné dlhšie ako 60 dní odo dňa dátumu jeho splatnosti, finančný agent je povinný vrátiť (ako storno) príslušnú časť vyplatenej odmeny, alebo sa táto suma môže započítať voči akejkoľvek odmene, na ktorú vznikne finančnému agentovi nárok od poisťovne. Súd prvej inštancie konštatoval, zhodne so žalobcom, že uvedenú zmluvnú podmienku nemožno vyhodnotiť ako nekalú podľa § 369d Obchodného zákonníka, pretože ustanovenie zmluvy o finančnom sprostredkovaní, na základe ktorého si žalobca uplatnil svoje právo, neobsahuje žiadne dojednanie týkajúce sa splatnosti peňažného záväzku, sadzby úrokov z omeškania ani výšky paušálnej náhrady spojenej s uplatnením pohľadávky, a teda nemôže byť označené za nekalú zmluvnú podmienku podľa § 369d Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaná namietala, že uplatnenie práva na vrátenie časti provízie za sprostredkovanie poisťovních zmlúv žalobcom je zneužitím práva, porušením zásady poctivého obchodného styku a je v rozpore s dobrými mravmi, pretože žalobca po tom, čo poistné zmluvy, ktorých uzatvorenie bolo sprostredkované žalovanou, vyhodnotil ako ekonomicky nevýhodné, pričom sám vypovedal, a tým vytvoril podmienky na vrátenie časti provízie zo strany žalovanej, toto tvrdenie nepreukázala. Na preukázanie tohto tvrdenia predložila jedinú výpoveď poisťovnej zmluvy zo strany žalobcu, pričom účinne nerozporevala tvrdenie žalobcu, že nešlo o výpoveď poisťovnej zmluvy, ktorej uzatvorenie by bola sprostredkovala žalovaná, a teda táto výpoveď sa predmetu konania vôbec netýka. Súd prvej inštancie neakceptoval obranu žalovanej, keď v rámci vyjadrenia k vyjadreniu žalobcu k odporu proti platobnému rozkazu spochybňovala uplatnený nárok a následne aj na pojednávaní prostredníctvom svojho zástupcu poprela všetky skutkové tvrdenia žalobcu; konkrétne poprela, že pre žalobcu sprostredkovala uzatvorenie poisťovních zmlúv, že od žalobcu obdržala odmenu, ktorej vrátenia sa žalobca v konaní domáhal, že poistné zmluvy, ktoré podľa žalobcu sprostredkovala žalovaná, boli ukončené v lehotách a spôsobom, ako tvrdil žalobca. Súd prvej inštancie tieto tvrdenia žalovanej neakceptoval, rešpektujúc zásadu sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 Civilného sporového poriadku, keďže žalovaná v prvom úkone, ktorý jej v konaní patrilo - odpore proti platobnému rozkazu, nepopierala žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu, teda, že preňho vykonávala činnosť viazaného finančného agenta na základe zmluvy o finančnom sprostredkovaní, že sprostredkovala uzatvorenie poisťovních zmlúv, za sprostredkovanie ktorých si žalobca uplatnil právo na vrátenie časti provízie, tiež nepoprela včas, že tieto poistné zmluvy boli predčasne ukončené inak, než vznikom poisťovnej udalosti, alebo na ne nebolo riadne a včas platené poistné, a tiež nepoprela, že od žalobcu obdržala províziu za sprostredkovanie týchto poisťovních zmlúv. Podľa súdu prvej inštancie žalobca pritom tieto podstatné okolnosti uvádzal už v žalobe a priložil k nej aj výpočet storna provízie, ktorý bol žalovanej doručený pred začatím súdneho konania vo výzve na dobrovoľné zaplatenie zo dňa 31.03.2016. Tvrdenie žalovanej, že popiera skutkové tvrdenia žalobcu, súd prvej inštancie považoval nielen za oneskorené, ale aj účelové, pretože pokiaľ žalovaná tvrdila, že sa nevie vyjadriť k tomu, či skutočne žalobcovi vzniklo právo na

vrátenie časti provízie, pretože nedokázala identifikovať, o aké poisťné zmluvy sa jedná, mala možnosť už pred začatím súdneho konania, po doručení výzvy na dobrovoľné splnenie záväzku, obrátiť sa na žalobcu so žiadosťou o vysvetlenie, prípadne predloženie potrebných dokladov (návrhov na uzatvorenie poisťných zmlúv, dokladov o ich skončení, o platení poisťného a pod.), ale žalovaná ani netvrdila, že by na túto výzvu žalobcu akokoľvek reagovala.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že ich priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, konanie má inú vadu a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že súd prvej inštancie sporné skutkové okolnosti považoval za žalobcom tvrdené a preukázané, napriek tomu, že žalovaná ich rozporovala ako nepravdivé a neúplné a v konečnom dôsledku v konaní nepreukázané. Je toho názoru, že súd prvej inštancie ignorovaním návrhov žalovanej v priebehu konania znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Ďalej namietala, že účinne poprela všetky skutkové tvrdenia žalobcu, hoci súd prvej inštancie uviedol, že ich nepoprela včas. Ide o skutkové tvrdenia týkajúce sa toho, že poisťné zmluvy boli predčasne ukončené, nebolo riadne a včas plnené poisťné v zmysle poisťných zmlúv, ako aj tvrdenie o obdržaní v provízií za poisťné zmluvy. Žalovaná pokladá žalobcom uplatňovaný nárok za neodôvodnený a procesnoprávne poprela ním uvedené skutkové tvrdenia, preto má za to, že žalobca nesplnil svoju procesnú povinnosť tvrdiť skutkové okolnosti úplne, pričom poukázala na ust. § 150 ods. 2 C. s. p. za účelom uvedenia ďalších skutkových tvrdení žalobcom tak, aby bol jeho nárok jednoznačne a nepochybné identifikovaný, čo súd prvej inštancie ignoroval. Ďalej žalovaná namietala, že prvoinštančný súd nevykonal ňou navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a ani si nevyžiadal od žalobcu doplnenie podstatných a rozhodujúcich tvrdení, v dôsledku čoho ani nemohol v konaní riadne a správne zistiť skutkový stav, čím žalovanej znemožnil uskutočňovať jej procesné práva. Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, pričom porušil čl. 9 C. s. p., v dôsledku čoho odňal žalovanej právo konať pred súdom, keďže žalovaná sa nemohla riadne oboznámiť s listinnými dôkazmi predloženými dňa 04.10.2017 na pojednávaní žalobcom, zaujať k nim stanovisko, a teda uplatniť prostriedky procesnej obrany a útoku. Zároveň došlo aj k porušeniu rovnosti účastníkov. Napokon žalovaná namietala arbitrárnosť rozsudku, keďže súd prvej inštancie neodôvodnil, prečo nevykonal žalovanou navrhované dôkazy, prečo nevyžiadal ďalšie skutkové tvrdenia od žalobcu, ktorých doplnenie žiadala žalovaná, prečo nezdôvodnil, na základe akých dôkazov pokladá nárok žalobcu za oprávnený a preukázaný. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie, resp. zmenil.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca tak, že už svojou žalobou odôvodnil uplatnený nárok, pričom k žalobe ako dôkazy priložil aj výzvu žalobcu zo dňa 31.03.2016 adresovanú žalovanej a predžalobnú výzvu žalobcu zo dňa 01.07.2016, na ktoré priamo poukázal aj vo svojej žalobe. Vo výzvach sa nachádzali skutočnosti, ktoré žalovaná požadovala od žalobcu tvrdiť. Tvrdenie žalovanej o tom, že v konaní neuviedol pravdivé a úplné skutkové tvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach, pokladá za zámerne účelové a tiež nepravdivé. Ďalej žalobca uviedol, že žalovaná neuplatnila prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, a teda postupovala v rozpore s ust. § 153 ods. 1 C. s. p., čo konštatoval aj súd prvej inštancie. Poukázal na to, že zákonodarca umožnil uplatňovať procesné práva každej zo sporových strán, avšak určil mantinely, do ktorých je možné účinne tieto práva uplatňovať; týmto mantinelom je aj napr. sudcovská koncentrácia konania, ktorá vyplýva z čl. 10 C. s. p. a princípu hospodárnosti podľa čl. 17 C. s. p. Žalobca má tiež za to, že žalovaná včas nepoprela skutkové tvrdenia týkajúce sa hmotnoprávnych podmienok žalobcom uplatneného nároku, keď konkrétne žalovaná nepoprela včas, že pre žalobcu sprostredkovala uzatvorenie poisťných zmlúv, za ktoré si žalobca uplatnil vrátenie časti vyplatenej odmeny za splnenie podmienok programu financovania kariéry. Ďalej nepoprela včas, že poisťné zmluvy boli predčasne ukončené a že od žalobcu obdržala vyplatené odmeny. V tomto smere sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o ust. § 185 ods. 1 C. s. p., toto podľa žalobcu zakotvuje len možnosť vykonať dôkazné prostriedky a je len na zvážení súdu, ktoré dôkazné prostriedky v súdnom konaní vykoná a ktoré nevykoná. Preto nesúhlasí s názorom žalovanej, že súd je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Má tiež za to, že žalobca k tvrdeniu žalovanej o tom, že skutkové tvrdenia poprela už pri prvom úkone, odkazuje na bod č. 15 predmetného

vyjadrenia, v zmysle ktorého má za to, že žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia žalobcu včas. Záverom žalobca konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie netrpí vadami namietanými žalovanou v odvolaní a že je vo výroku vecne správny.

6. V replike sa žalovaná vyjadrila tak, že už v čase podania odporu nesúhlasila a poprela skutkové tvrdenia žalobcu v celom rozsahu, pričom si bola vedomá aj zásady koncentrácie konania a zároveň aj vlastné povinnosti tvrdiť rozhodujúce skutočnosti úplne a pravdivo. Zdôraznila, že predovšetkým žalobca je tou stranou v konaní, ktorá musí tvrdiť úplne a pravdivo a následne môže byť objektívne možné, aby žalovaná strana v konaní splnila svoju procesnú povinnosť tvrdiť úplne a pravdivo, a teda prípadne úplne poprieť skutkové tvrdenia a vyvrátiť ich vlastnými tvrdeniami. Uviedla tiež, že súd prvej inštancie nemal listinné dôkazy predložené žalobcom na pojednávaní do konania ani pripustiť. Podľa žalovanej je povinnosťou žalobcu, aby nielen tvrdil rozhodujúce skutkové okolnosti, ale aj zabezpečil a navrhol vykonanie dôkazov na ich preukázanie. Žalobca však nikdy nenavrhol vypočutie žiadne z poistených, pričom v súlade so zásadou hospodárnosti mohol navrhnúť, aby využil inštitút informačnej povinnosti voči poisteným osobám alebo využil inštitút písomnej výpovede svedkov. Žalobca žiadnu z týchto možností nevyužil, a preto nepreukázal zánik poisťných zmlúv z dôvodu neplatenia poisťného.

7. V duplike žalobca s poukazom na závery právnej doktríny zopakoval, že všeobecnú konštatáciu žalovanej nie je možné považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu uvedených v žalobe. Následok neúčinného popretia skutkových tvrdení je potom aplikácia právnej domnienky v zmysle § 151 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorej sú tvrdenia žalobcu uvedené v jeho žalobe nesporné. Vo vzťahu k sudcovskej koncentrácii konania zdôraznil, že súd ju aplikoval voči stranám konania rovnako, a to k jednému časovému okamihu. Preto odmieta tvrdenia žalovanej, že súd aplikoval sudcovskú koncentráciu len vo vzťahu k nej, pričom uvedené tvrdenie nezodpovedá ani zápisnici z pojednávania ani písomnému vyhotoveniu rozsudku. Skutočnosť, že súd prevzal žalobcom doručené písomné dôkazné prostriedky na pojednávaní, neznamená, že tieto dôkazné prostriedky aj vykonal. Napokon navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 379 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), písm. c) C. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Odvolanie žalovanej, ktorým namietala porušenie práva na spravodlivý súdny proces, je dôvodné. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Rovnako je dôvodné odvolanie žalovanej, ktorým namietala, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

10. Podľa ustanovenia § 380 ods. 1 C. s. p., odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

11. Právo na spravodlivý proces v sebe obsahuje umožnenie strane sporu realizáciu tých procesných práv, ktoré jej zákon priznáva. O takéto nesplnenie procesných podmienok ide vždy, ak išlo o postup nesprávny (posudzované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom, alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prvej inštancie prejavil v priebehu konania, ale najmä pri rozhodovaní. Obsah práva na spravodlivý proces tvorí predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákazu ľubovôle, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ako aj právo na preskúmanie rozhodnutia.

12. Pokiaľ žalovaná namietala nesprávny postup súdu prvej inštancie o neuložení povinnosti predložiť dôkazy na preukázanie tvrdení žalobcu, a to ohľadne existencie konkrétnych poisťných zmlúv, z počtu mnohých poisťných zmlúv za sprostredkovanie ktorých si žalobca nárokuje vrátenie provízie; ohľadne započítania žalobcom uvedených zmlúv do vyhodnotenia splnenia podmienok programu financovania kariéry; ohľadne vzniku nároku na odmenu a reálnu výplatu odmeny v súvislosti s takou poisťnou

zmluvou; ohľadne vzniku nároku na odmenu žalovanej počas tzv. sledovaného obdobia; ohľadne zániku takej zmluvy alebo neuhrádzanie poisťného klientom za obdobie dlhšie ako 60 dní odo dňa splatnosti a napokon ohľadne výpočtu príslušnej časti odmeny, ktorá bola vyplatená, odvolací súd má za to, že táto námietka je plne dôvodná. Napriek tomu súd prvej inštancie vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania nepovažoval tieto návrhy na vykonanie dôkazov za včasné, a preto na ne neprihliadal v zmysle ustanovenia § 153 ods. 2 C. s. p. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, nakoľko ide o relevantné skutočnosti pre posúdenie nároku žalobcu o vyplatenie časti z provízií vyplatených žalovanej za sprostredkovanie poisťných zmlúv, ktoré skutočnosti môže preukázať len samotný žalobca, pričom samotná žalovaná žiadala o uloženie povinnosti žalobcovi v súvislosti s ním uplatňovaným nárokom, konkrétne splnenie povinnosti žalobcu uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia pravdivo a úplne a predložiť dôkazy na preukázanie tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná žiadala vykonať už vo vyjadrení zo dňa 18.07.2017, teda 3 mesiace pred pojednávaním. Aj podľa odvolacieho súdu teda išlo o rozhodujúce a relevantné dôkazy. V tejto súvislosti ďalej odvolací súd konštatuje, že podľa ustanovenia § 153 ods. 2 C. s. p. platí, že na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. V tejto súvislosti je potrebné upriamiť pozornosť na ustanovenie § 150 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého majú strany v konaní povinnosť uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia pravdivo a úplne. Podľa predchádzajúcej procesnej úpravy bolo výhradnou povinnosťou žalobcu preukázať ním žalobou uplatňovaný nárok tak, aby mohol súd konštatovať, že uniesol dôkazné bremeno a následne, aby mohol súd žalobcovi vyhovieť. C. s. p. ukladá povinnosť tvrdiť a preukázať okrem iného uniesť bremeno tvrdení a dokazovania nielen žalobcovi, ale aj každej strane v konaní, ktorá uvádza skutkové tvrdenia. Podľa odvolacieho súdu v tomto prípade však žalobca tvrdí podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia neúplne, keď tvrdí, že žiada o vrátenie provízie zo žalovanou sprostredkovaných poisťných zmlúv, ktoré však identifikoval iba číslom. Ďalej tvrdí, že tieto zmluvy zanikli, pričom medzi žalobcom a žalovanou malo byť dojednané vrátenie časti provízie, na základe čoho si uplatňuje nárok v tomto konaní. Aj podľa odvolacieho súdu žalobca doposiaľ nijako nepreukázal, že poisťné zmluvy, z ktorých sprostredkovania si uplatňuje províziu, sprostredkovala žalovaná a tieto zanikli, resp. boli akokoľvek ukončené. Pokiaľ žalobca nijako bližšie neidentifikoval predmetné zmluvy, bolo pre žalovanú prakticky nemožné bez uvedenia poistených osôb z týchto zmlúv určiť, o aké zmluvy išlo. Aj odvolací súd má za to, že žalobca si riadne nesplnil svoju procesnú povinnosť - tvrdiť skutkové okolnosti úplne, a teda ním uplatňovaný nárok je neurčitý. Navyše samotná žalovaná v tomto kontexte vyvinula procesnú aktivitu a požiadala súd, aby uložil žalobcovi povinnosť v zmysle ustanovenia § 150 ods. 2 C. s. p., a to, aby žalobca uviedol ďalšie skutkové tvrdenia tak, aby bol jeho nárok jednoznačne a nepochybne identifikovaný. Súd prvej inštancie však tento návrh žalovanej neakceptoval. Súd prvej inštancie teda nevyhovel žalovanou uplatneným návrhom na doplnenie a preukázanie neúplných a nepravdivých skutkových tvrdení žalobcu, a to z dôvodu, že údajne nepoprela tieto tvrdenia včas. Súd prvej inštancie sa priklonil na stranu formálnej pravdy bez toho, aby boli splnené podmienky na takýto postup a rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z uvedeného aj podľa odvolacieho súdu vyplýva, že neuloženie povinnosti predložiť dôkazy žalobcom, hodnotil súd prvej inštancie výhradne formalisticky, nezaoberajúc sa hospodárnosťou konania v celku. Ak súd prvej inštancie neuložil povinnosť predložiť žalovanou navrhované dôkazy, úplne odignoroval ustanovenie § 181 ods. 4 C. s. p., podľa ktorého, ak strana alebo jej zástupca nie sú schopné predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť, alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd prvej inštancie môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti. Predmetné ustanovenie predstavuje materiálny korektív prejednacej zásady s cieľom zabezpečiť riadne prejednanie a zistenie skutkového stavu veci. Nepripustenie dôkazu má preto význam len v takých prípadoch, kde strana výslovne s cieľom zmariť pojednávanie, alebo konanie predkladá dôkazy zjavne oneskorene. O toto však v uvedenom prípade nešlo. Zároveň odvolací súd konštatuje, že hoci takáto námietka bola vznesená tak pred prvým pojednávaním, tak v konaní pred súdom prvej inštancie zo strany žalovanej, súd prvej inštancie sa s touto skutočnosťou v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal, hoci išlo o podstatný argument v prospech pripustenia tohto dôkazu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na to, že súd prvej inštancie by mal reagovať na podstatné argumenty strán a vysporiadať sa s nimi, nakoľko ide o súčasť a náležitosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré ak nie sú splnené, potom porušujú právo strany na spravodlivý proces, a to tým, že nedáva odpovede na jej argumenty a dáť najavo, že boli vypočítané (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 200/09 a iné). Odvolací súd tiež konštatuje, že na základe nepripustenia predmetných dôkazov zo strany žalovanej, mal súd prvej inštancie za to, že žalovaná nepoprela žalobcom uplatňovaný nárok, resp. tento poprel až pri jej druhom úkone, a teda súd prvej inštancie považoval žalobcom uplatňovaný nárok za nesporný. Preto odvolací súd

konštatuje, že v danom prípade možno ustáliť, že uvedeným postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces tým, že bol nesprávne aplikovaný inštitút sudcovskej koncentrácie konania. Zároveň došlo aj k porušeniu princípu rovnosti strán v zmysle čl. 6 C. s. p., podľa ktorého rovnosť spočíva v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia, princípu kontradiktórnosti konania a prejednávacieho princípu (čl. 8 a 9 C. s. p.) spočívajúcich v tom, že každá procesná strana má právo oboznámiť sa a reagovať na tvrdenia a dôkazné návrhy protistrany. Uvedeným postupom súd prvej inštancie porušil najmä čl. 6 ods. 1 C. s. p. (princíp rovnosti sporových strán), podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem prípadu, ak si povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Tým, že súd prvej inštancie neumožnil vykonanie navrhovaných dôkazov, malo to za následok aj porušenie práva navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim na strane žalovanej. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

13. Z uvedených dôvodov musel odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnými procesnými vadami, porušujúcimi právo na spravodlivý súdny proces nemôže byť považované za správne, a preto vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude vec opätovne prejsť a rozhodnúť, následne vyhodnotí všetky dôkazy a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich skutkovo a právne vyhodnotil, a to s prihliadnutím k odvolacím námietkam žalovanej. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývala jednostrannosť, a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

15. Zároveň odvolací súd zrušil aj výrok o náhrade trov konania súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 396 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)